

MUISTILIITON TEESIT

TULEVAISUUDEN SOTE-KESKUS -OHJELMA

Muistisairauksia tulee ennaltaehkäistä

Nykytutkimuksen valoisissa tiedetään, että muistisairauksien riskitekijöitä voidaan tunnistaa ja vaikuttamalla näihin muistisairauksia voidaan ennaltaehkäistä. Panostamalla ennaltaehkäisyyn voidaan siirtää mahdollista sairauden puhkeamista ja taata lisää terveitä, laadukkaampia elinvuosia. Muistisairauksien riskitekijät ovat paitsi ikä myös korkea verenpaine, korkea kolesteroli, diabetes, ylipaino ja tupakointi. Riskitekijöihin liittyvään hoitoon, ohjaukseen ja neuvontaan kannattaa satsata!

Varhainen diagnoosi on sairastuneen etu

Tulevaisuuden sote-keskuksissa tulee varmistaa henkilöstön osaaminen muistisairauksiin liittyen sekä tehokas diagnosointi. Ajoissa tehty diagnoosi mahdollistaa oikean hoidon sekä tukipalvelut ja sen avulla sairauden oireita voidaan hidastaa ja lievittää. Nopea apu muistiongelmia kokeville edellyttää riittävää kapasiteettia muistitestaukseen, jota tekee tehtävään koulutettu muistihoitaja.

Muistisairas tarvitsee palveluohjausta ja muistikoordinaattorin tuen

Jotta palvelut toteutuvat oikea-aikaisesti tarvitaan ammattilaisia ohjaamaan muistisairaat ja heidän läheisensä palveluiden pariin. Palveluohjauksen tulee huomioida sairastuneen yksilölliset tarpeet ja toiveet. Kaikki palvelut eivät ole välttämättä julkisia sote-palveluita, sillä myös järjestöillä ja yksityisillä toimijoilla on paljon osaamista muistisairaana ja läheisen tukemiseen. Muistisairaana palveluohjaus vaatii erityisosaamista ja tiivistä seuranta. Muistihoitajat ja muistikoordinaattorit ovat muistityön ja palveluverkoston ammattilaisia.

Toimintakykyä tuettava lääkeshoidolla ja kuntoutuksella

Varhain aloitettu lääkehoito ja kuntoutus tukevat muistisairasta ja hänen läheistään toimintakykyisessä ja mahdollisimman autonomisessa arjessa.

Muistisairaus oikeuttaa vammaispalveluihin

Muistisairaat tulee tunnistaa YK:n vammaissopimuksen sekä vammaispalvelulain ja asetuksen piiriin kuuluviksi. Palvelujen myöntämisen tai niiden evääminen tulee perustua yksilölliseen arvioon toimintakyvystä, ei diagnoosiin, henkilön ikään tai totuttuihin käytäntöihin ja ohjeisiin.

Muistisairaana läheiset tarvitsevat tukea

Tulevaisuudessa on resursoitava riittävästi paitsi omaishoidon tuen rahalliseen korvaukseen, mutta myös joustaviin ja räätälöitäviin tukipalveluihin. Omaishoitajan lakisääteisten vapaiden ja lomapäivien turvaaminen takaa omaishoitajan jaksamisen sitovassa tehtävässä. Omaishoito, perhe- ja parisuhdetilanteet voivat olla hyvin moninaisia. Läheiset voivat olla myös etäällä, kenties toisessa maassa tai perheeseen voi kuulua lapsia tai nuoria, ns. nuoria hoivaajia.

Järjestöjen tuki hyödynnettävä sote-keskuksissa

Järjestöt tuottavat monille kohderyhmille kuten muistisairaille ja heidän läheisilleen merkittävää varhaista tukea sekä myös palveluita. Tulevaisuuden sote-keskuksissa järjestöjen osaaminen ja resurssit kannattaa kytkeä tiiviiseen yhteistyöhön julkisten palveluiden kanssa. Järjestöille on turvattava riittävät toimintaedellytykset perustehtävän toteuttamiseen. Vakaa rahoitus, tarkoituksenmukaiset toimitilat ja toimiva yhteistyö sote-keskuksen kanssa varmistaa muistisairaiden ja läheisten kattavan ja laadukkaan tuen.

Muistiliitto
Minnesförbundet